

ВНУТРІШНЄ ПОЛОЖЕННЯ

Кодекс честі Козака МГО „Козацтво Запорозьке”

«Немає найвищого звання у світі як КОЗАК»
(Дмитро Сагайдак)

Загальні положення

Даний регламент обов'язковий для виконання всіма членами МГО „Козацтво Запорозьке” (МГО КЗ) без винятку. Коли хто захоче відняти від Кодексу честі Козака МГО КЗ (далі Кодекс) щось самостійно, доповнити або змінити у ньому щось без відома на те Верховної козацької Ради МГО КЗ, чи трактувати його на свій власний розсуд, то ця людина з власної волі стає зрадником. У такому випадку вона повинна покинути ряди Козаків МГО КЗ на підставі власної заяви, у протилежному випадку позбавляється звання Козака за рішенням Малої Ради МГО КЗ.

Зміни та доповнення до Кодексу, які докорінно можуть змінити редакцію цього Кодексу, повинні затверджуватися рішенням Великої Ради МГО КЗ на підставі звернення Верховної козацької Ради МГО КЗ.

Повноважними Козаками МГО КЗ з правом вирішального голосу на Радах можуть бути: нащадки Запорозьких козацьких родоводів, інших козацьких громад, громадяни після річного випробувального терміну та посвяти в козаки за традиційними звичаями козаків-запорожців канонічного Православ'я.

Особи інших віросповідань, які бажають будувати своє життя на звичаєвих засадах Козацтва Запорозького і сприймають його традиції, історію та культуру, через Міжнародну Управу стають козаками МГО КЗ, з правом дорадчого голосу на Малій та Великій Радах МГО КЗ. Ті з них, яких обирають членами Верховної козацької Ради (ВКР), мають право вирішального голосу на цій Раді.

Мета та завдання

Дія Кодексу спрямована на: регламентування норм поведінки Козаків МГО КЗ, зміцнення авторитету козацьких Рад та Козацького братерства, виборних органів, повагу до літніх та старших. Цим піднімається рівень дисципліни, відроджується у свідомості кожного Козака МГО КЗ етичні норми (Звичаїв) козака-запорожця.

За будь-яких обставин не допускається зневага Козаком Ради, виборної чи наказної Старшини.

В протилежному випадку такі дії певних осіб ставлять під сумнів саме поняття Козацького братерства як спілки однодумців, непорушність і святість Козацької сім'ї, інтереси якої на Раді представляє старший в сім'ї, один з Козаків (за вибором сім'ї) або Отаман (за Звичаєм).

Для козака: його брат **Козак** - це весь Козацький народ; **Отаман** - колективна воля Козацького братерства; **Старший** - досвід та звичай; **Жінка** - мати, дружина-помічниця, дана Господом Богом. Той, хто поводить з ними без належної поваги, зневажає всіх!

Зобов'язання козаків МГО КЗ

Козак зобов'язаний служити Богу, Козацтву та Батьківщині так, як зобов'язує його пам'ять предків, козацька честь та Присяга козака-запорожця. Завжди пам'ятати про свою відповідальність перед Богом, Козацькими клейнодами та тим, хто тебе рекомендував до Козацького Братерства; перед удою, сиротою та калікою; перед пам'яттю предків та перед батьками і майбутнім, а тому повинен:

- свято дотримуватись козацьких Звичаїв, статутів Козацтва Запорозького, чию славу на себе приймає разом з ім'ям та історією, пам'ятати, що ти Козак завжди і скрізь - на людях і вдома;
- берегти честь Козака МГО КЗ, зміцнювати і берегти Звичай, виховувати в собі і своїх близьких високу культуру, любов до віри Православної, до Батьківщини та до козацьких святинь;
- з доброї волі виконувати рішення Ради та її виборних органів;
- бути хоробрим, правдивим, терплячим; виконувати доручену тобі справу та допомагати іншим, стійко переносити нестатки і злидні;
- поважати національні почуття інших народів і давати рішучу відсіч проявам зневаги їх, а також рішуче ставати на захист України та її державності;

- слідкувати за своїм зовнішнім виглядом, дотримуватись правил носіння Одностроїв МГО КЗ та національного вбрання, слідкувати за його охайністю, високо тримати їх честь, а тому своєю виправкою, виділятися акуратністю як серед цивільних, так і серед військових.
- пам'ятати, що Козаки, які вступають до структур МГО КЗ і не мають Козацького родоводу, під час проходження випробувального терміну не мають право носити парадно-історичний Однострій Запорозьких Козаків. Нащадки козацьких родоводів і формацій мають право на їх свята одягати відповідні їх Однострої.

Дисципліна

Дисципліна – друга мати Козаку! Вона складається з поваги до порядку і своїх обов'язків та добровільного і сумлінного їх виконання. Козак повинен завжди пам'ятати, що від якості виконання своїх обов'язків залежить успіх всієї справи, а від успіху справи залежать честь, моральний та матеріальний добробут, Воля, а іноді й власне життя, братів-козаків та його Українського Народу.

Дисципліна необхідна також для захисту від непорядних осіб, здатних завдати шкоди Козацькій справі, і шкідливого зовнішнього впливу на свідомість Козака.

Той, хто рекомендує до Братерства нового Козака, не тільки опікується ним, але також несе повну відповідальність за його дії.

Кожен Козак повинен пам'ятати, що той, хто не поважає Козацьке братерство, не заслуговує поваги сам. Козацька клятва – слово козака, недотримання якого дорівнює втраті честі та гідності. Козацькому слову скрізь одна ціна!

Рада

Рада – це найвищий орган МГО КЗ. Вона є виразником колективної волі і козацькою святиною. Її рішення обов'язкове для виконання кожним Козаком МГО КЗ.

У відповідно до Статуту МГО КЗ вищими керівними органами є: Велика Рада, Верховна козацька Рада та Мала Рада МГО КЗ, а в період між ними - Гетьман козацтва Запорозького. Рішення Гетьмана МГО КЗ може відмінити Мала Рада в тому випадку коли він перевищив свої повноваження.

Рада несе відповідальність за порушення всіх членів Козацького братерства, а той хто не поважає Козацьке братерство, не заслуговує поваги сам, це стосується і меншості на Раді. Вона має право відстоювати свою думку лише в рамках Кодексу часті та Статуту МГО КЗ.

Поважні козаки, Літні козаки (Наставники)

Повага до старших – це повага до досвіду і звичаю, батька, отамана та наставника, це виконання волі Божої і приготування до свого майбуття.

Поважний Козак повинен бути прикладом бездоганної поведінки, чіткого виконання канонів Православ'я, Статуту МГО КЗ, Кодексу честі, та особистим прикладом допомагати молодим Козакам в житті.

Старший повинен бути з усіма Козаками чесним і простим у стосунках, ставитись до молодших Козаків як до рівних, бути старанним виконавцем, пильним охоронцем і хоробрим захисником волі, звичаю та честі козацької.

Літні Козаки повинні бути поміркованими, стійкими у Православному віросповіданні, любові та терпінні. Навчати добра і розуму молодь, не допускати двозначності у спілкуванні між собою. А також бути прикладом молодшим в життєвих справах, у вихованні дітей, веденні господарства, виконанні обов'язків служби, в Православному благочесті.

Поважні, літні Козаки не мають права пройти повз порушення молодшим Козаком канонів Православної моралі, не зробивши зауваження як ревний охоронець Святинь свого Народу.

Отаман, Старшина

Отаман - це уособлення виразу колективної волі Козацького братерства, бо він обирається Козаками з їх середовища і йому Козацьке братерство разом зі своїми клейнодами вручає свої долю, волю і відданість.

Старшина - це козаки, яких Козацьке братерство призиває на святе й праведне служіння Козацтву і народу. Вона покликана розділити з отаманом нелегкий тягар влади і чесно служити Козацькому братерству.

Отаман обирається тільки зі сталого товариства Козацтва Запорозького. Він приймає на себе всю повноту влади від моменту прийняття отаманської присяги: „Я - ваш батько, ви мої діти!” - у відповідь на присягу Козацького братства: „Ти наш - батько, ми - тобі діти”.

З цього моменту Козаки повинні беззаперечно виконувати всі його Накази, які відповідають нормам Статутом та Внутрішнім положенням МГО КЗ і відповідно цього Кодексу.

Молодші козаки, Молодь

Молодь - це майбутнє Козацтва. Від її духовного та фізичного гарту залежить майбутність усього - честь або безчестя відродженого Козацтва Запорозького.

Саме тому всі сили і час Козацтво віддає вихованню молоді, суворо дотримуючись при цьому звичаїв і Православної віри. Не схвалюється будь-чие байдуже ставлення до виховання молоді, її морального і фізичного гарту.

Молодший першим вітає старшого за віком та посадою, поступається місцем. Якщо Отаман, хтось із Старшини, літній або старший звертаються до Козака, він зобов'язаний уважно вислухати, на запитання відповідати коротко, ясно і завжди правду, представляючись і повідомляючи посаду, назву козацького підрозділу, прізвище. Якщо питання старшого незрозуміле, молодший повинен чемно і тактовно з'ясувати його зміст.

Одержавши зауваження чи догану, молодший Козак повинен доповісти про них Старшому в роді, сім'ї, Козацькому братерстві або підрозділі. Приховування порушення недопустиме, бо провина повинна бути роз'яснена винуватцеві задля недопущення подібного в майбутньому.

Молодший Козак повинен заслужити пробачення старшого, того, хто зробив зауваження чи виніс догану. При невиконанні цієї умови Козацьке братерство залишає винуватця без своєї опіки до розв'язання конфлікту. Помилки старшого не можуть бути виправданням негідної поведінки молодшого Козака.

Козачки, жінки

Козаки-запорожці ніколи не допускали жінок до козацького Кола (Ради), Походу. У той же час завжди з повагою ставились до жінки, про це красномовно говорить той факт, що святою покровителькою свого Війська вони обрали Пресвяту Богородицю. Козаки розуміють і визнають свою відповідальність перед жінкою – матір'ю, сестрою, помічницею та супутницею на своєму життєвому шляху, - надану козакові самим Всевишнім.

За козацьким звичаєм у сімейних та громадських стосунках жінка користується повагою і шаною. Розмовляючи з жінкою, Козак зобов'язаний стояти. Коли жінка стоїть, Козак не може сидіти. Козак не має права втручатись у жіночі справи, так само як жінка не має втручатися в козацькі справи, але зобов'язаний оберігати жінку, захищати її, відстоювати її честь і гідність.

Козачки на підставі Статуту МГО «Козацтва Запорозького» можуть створювати об'єднання «Берегиня» тільки при козацьких Куренях, діяльність яких повинна не суперечити Православним канонам. Козаки не мають права втручатися в діяльність таких об'єднань без прохання їх керівництва.

Інтереси жінки-козачки на Раді представляють її батько, хрещений, чоловік, брат або син. Самітна козачка, дівчина чи вдова має право обрати собі піклувальника з козаків свого Козацького товариства або членів Верховної козацької Ради. В інших випадках її інтереси на Раді представляє Отаман куреня за місцем проживання. Козачка має право звертатись безпосередньо до Отамана з проханнями, скаргами та пропозиціями або виходити на Верховну козацьку Раду через члена Верховної козацької Ради.

Служба

Козак завжди повинен пам'ятати, що думка про Козацтво складається за його зовнішнім виглядом, словами, вчинками.

Козак завжди повинен пам'ятати, що зброя до рук дарма не береться. Це, перш за все, важка відповідальність, яка не кожному під силу.

Козак, який хапається за зброю безпідставно або в справах, що розходяться з вимогами Кодексу, не гідний мати зброю, бо зганьбив її.

Козак повинен тримати свою зброю у зразковому стані і пам'ятати, що він і його зброя заробляють Честь одини для одного.

Сім'я

Без сім'ї немає Роду і Народу, а той, хто завдав їй зла, втрачає честь.

Кожен Козак повинен працювати і володіти хоча би одним ремеслом, яке могло б дати достатній прибуток для утримання своєї сім'ї та виконання обов'язку перед нею та Козацтвом.

Діти не відповідають за вчинки батьків, але доки їх утримують батьки, то батьки і відповідають за своїх дітей, бо батьки – головні вихователі і приклад життя.

Братерство

Козак не має права залишити Козака без допомоги, йому не личить хвалитися своїм милосердям і добрими справами.

З бідними та злиденними Козак повинен поділитися хлібом, який їсть сам, одягом, ліками і т. п. (у виняткових випадках – грошима).

Жоден Козак не має право використовувати працю інших Козаків для особистого збагачення.

Злочини, що підривають честь Козака

Пропаганда способу життя, який суперечить канонам Православної моралі, зневага та переслідування людей за національними, мовними, релігійними чи расовими ознаками.

Відмова від виховання дітей, в матеріальній допомозі; марнотратство, зневага до членів сім'ї, пияцтво та наркоманія.

Зрада та порушення Присяги, прояв зневаги до козацьких святинь та символіки, зловживання владою, зневага до Отамана чи Старшини, відмова в допомозі Козаку і підтримці Козацького братерства, казнокрадство.

Обман, розпушта, заздрість, неприродний статевий потяг, брехня. Оскільки Людина і Злочин – поняття не сумісні, бо Бог створив людину праведною.

Про скарги

Козак не має права скаржитись без причин. Скарга подається до Отамана, а він на Малу Раду лише тоді, коли заявником використані всі шляхи урегулювання конфлікту.

Скарга приймається тільки письмовому вигляді. Вона подається лише особисто безпосередньому керівнику того, на кого скаржаться. Він же при неможливості особисто вирішити конфлікт передає скаргу для розгляду у вищі органи Козацької влади. Скарги на Раді заявляються лише з її дозволу.

За деякі козацькі категорії (вдови, сироти, скривджені жінки) скарги заявляють на Раді особи, визначені звичаєм (Отаман, уповноважені скривдженої сторони, священик).

Козак, що завдав образи своїм словом або діями Православній вірі, старшим, батькам, удовам, сиротам чи калікам, занапастив пам'ять предків чи Кодекс, що завдає навмисної образи своєму братові Козаку, повинен бути покараний згідно зі статутними нормами. Якщо винуватець не виказує щирого каяття, то він повинен бути виключений із членів Козацького братерства.

Неможливо застосовувати покарання, яке загрожує здоров'ю чи життю людини.

Покаранню підлягають всі члени Козацького братства незалежно від посади, яку вони посідають.

Якщо Козак відбув покару за вчинені ним дії або бездіяльність, ніхто не має права дорікати йому за вчинок, за який він уже відповів перед Козацьким братерством.

Винного можуть узяти на поруки Побратим чи Наставник, але у разі повторення проступку, ті хто брав винуватця на поруки, ділять з ним „батіг на дві спини” і в прощеному, і в новому покаранні. І то є дійсне „побратимське право”.

У братерстві Козацькому один Закон і одне Право як для природного Козака, так і для тільки покараного.

Положення прийнято
рішенням ВКР МГО КЗ, від 18.01.03,
зміни та доповнення
внесені рішеннями ВКР МГО КЗ
від 21.01.06р. - 17.01.09р., 15.10.11р. та 28.01.17р.